

7.11.2025

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta |

Hallituksen esityksen vaikutus Työllisyysrahaston talouteen ja toimeenpanoon

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle 11.11.2025

HE 112/2025 vp

Maria Kauppinen

Emma Aho

Antti Klemola

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahasto

- Työllisyysrahasto on Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos.
- [Toimintamme perustuu lakiin.](#)
- [Rahoitamme toimintamme keräämällä työttömyysvakuutusmaksut.](#)
- Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitamme työttömyysturvaa, aikuiskoulutusetuuksia, eläketurvaa ja palkkaturvaa.
- Työllisyysrahastolla on [suhdannepuskuri maksuvalmiuden turvaamiseksi ja työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi.](#)
- Työllisyysrahastolla on oikeus ottaa lainaa velvoitteidensa täyttämiseksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain nojalla. Työllisyysrahaston joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla, minkä vuoksi [rahasto on pörssitiedonantovelvollinen.](#)
- S&P Global Ratings on vahvistanut Työllisyysrahaston luottoluokitukseksi [AA+/vakaat näkymät/A-1+](#) (15.7.2024).

HE 112/2025 vp

- Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi yleistukilaki. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia, työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia sekä 30 muuta lakia.
- Työttömyysturvalaista kumottaisiin peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea koskeva sääntely. Lisäksi työttömyysturvalakiin tehtäisiin työttömyysetuuksien ja työttömyyspäivärahan määritelmän muutoksista johtuvia muutoksia.
- Taloudelliset vaikutukset:
 - Työllisyysrahaston kannalta on selkeää ja kannatettavaa, että työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksun tuottoja käytetään yleistuen rahoittamiseen ainoastaan niissä tapauksissa, joissa henkilö täyttää työssäoloehdon.
 - Työllisyysrahasto kannattaa myös ehdotusta, että työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksun tuottoja ei käytetä ansiopäivärahalta yleistuelle siirtyneiden henkilöiden yleistuen rahoittamiseen.
 - Ehdotus vastaa nykytilaa peruspäivärahan rahoituksen osalta.

Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksu

- Työllisyysrahasto määrää työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksuja, joilla katetaan lisäpäivämenoja. Omavastuumaksuvelvollisuudesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (rahoituslaissa). Lisäpäiväoikeuden poistuessa myös työnantajan velvollisuus maksaa omavastuumaksua poistuu siirtymäajalla. Siirtymäaika päättyy viimeistään vuonna 2035.
- Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksu tulee pääsääntöisesti maksettavaksi tilanteissa, joissa työnantaja päättää sellaisen ikääntyneen työntekijän työsuhteen, joka on saanut ansiosidonnaista päivärahaa. Voimassa olevan lain mukaan omavastuumaksu voi kuitenkin tulla määrättäväksi myös niissä tapauksissa, joissa henkilölle on maksettu peruspäivärahaa. Näin ollen ikääntyneen henkilön irtisanomisen kustannukset eivät riipu siitä, onko hän työttömyyskassan jäsen vai ei.
- Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksu voidaan määrätä joko lisäpäivämenosta tai työttömyyspäivärahamenosta.
- Esityksessä ehdotettujen muutosten myötä työnantajan maksuvelvollisuus koskisi vain niitä henkilöitä, jotka ovat saaneet ansiopäivärahaa. Työnantajan omavastuumaksua ei enää määrättäisi niissä tapauksissa, joissa henkilö saisi yleistukea ja täyttäisi työssäoloehdon.
- Työllisyysrahasto ei vastusta omavastuumaksuun ja lisäpäiväoikeuteen esitettyjä muutoksia. Omavastuumaksun määrääminen peruspäivärahatapauksissa edellyttää Työllisyysrahastossa paljon manuaalityötä, joka poistuu muutosten myötä.

Omastuumaksu lisäpäivämenosta

- Omastuumaksu määrätään lisäpäivämenosta, kun työsuhteen irtisanomisesta tai työntekijän lomauttamisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisiin lisäpäiviin (rahoituslain 24 § 1 momentti 1 kohta).
- Omastuumaksun perusteena lisäpäivätapauksissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka irtisanotulle tai lomautetulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruusena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää syntymävuodesta riippuen 63, 64 tai 65 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.
- Työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että lisäpäiväoikeus koskisi vain ansiopäivärahaa saavia henkilöitä. Lisäpäiväoikeutta ei olisi yleistuen saajilla edes työssäoloehdon täyttyessä. Peruspäivärahan lisäpäivillä olevat siirtyisivät yleistuen saajiksi.
- Tämä tarkoittaa omastuumaksun näkökulmasta sitä, että omastuumaksu tulisi määrättäväksi rahoituslain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisissa ns. lisäpäivätapauksissa vain, jos henkilö on saanut ansiopäivärahaa. Työnantajan työttömyysturvan omastuumaksua ei määrättäisi niissä tapauksissa, joissa henkilö saa yleistukea ja täyttää työssäoloehdon.
- Työllisyysrahasto on arvioinut esitystä etenkin siitä näkökulmasta, miten henkilön siirtyminen peruspäivärahalta yleistuelle vaikuttaa omastuumaksun määräämiseen ja määrään. Rahasto tulkitsee asiaa niin, että jos henkilö on saanut peruspäivärahaa ja on siirtynyt lisäpäiville ennen 1.5.2026, omastuumaksu voi tulla määrättäväksi. Siirtymäsäännöksen mukaan sovellettavaksi tulee voimassa oleva laki. Jos henkilö ei ole ehtinyt siirtyä lisäpäiville ennen lain voimaan tuloa, omastuumaksu ei tule määrättäväksi voimassa olevan lain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, sillä henkilölle ei ole syntynyt oikeutta työttömyysturvalain mukaisiin lisäpäiviin.
- Lisäpäivätapaukset tulevat rahastossa vireille yleensä pian sen jälkeen, kun henkilö on siirtynyt lisäpäiville. Tapaukset tulevat vireille peruspäivärahatapauksissa Kansaneläkelaitoksen ilmoituksen perusteella. Työllisyysrahasto arvioi, että sille voi tulla yleistukilainsäädännön voimaantulon jälkeen vireille enintään joitain kymmeniä tapauksia, joissa henkilö on siirtynyt peruspäivärahalta yleistuelle ja maksu tulee määrättäväksi lisäpäivämenosta.
- 24 e §:stä poistettaisiin viittaus Kansaneläkelaitokseen. Työllisyysrahasto tulkitsee voimaantulosäännöstä niin, että Kansaneläkelaitoksella on velvollisuus ilmoittaa Työllisyysrahastolle 24 e §:ssä tarkoitetut tiedot voimassa olevan lain mukaisesti niissä tapauksissa, joissa henkilö on siirtynyt peruspäivärahan lisäpäiviltä yleistuelle.

Omavastuumaksu työttömyyspäivärahamenosta

- Omavastuumaksu määrätään työttömyyspäivärahamenosta silloin, kun hän ei ole ehtinyt siirtyä työttömyysturvan lisäpäiville syntymävuodesta riippuen ennen joko 63, 64 tai 65 vuoden ikää (rahoituslain 24 § 1 momentti 2 kohta).
- Voimassa olevan lain mukaan omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 65 vuotta.
- Esityksen mukaan lainkohdan viittaus työttömyysetuuteen muutettaisiin koskemaan ansiopäivärahaa. Esityksessä ehdotettujen muutosten myötä työnantajan maksuvelvollisuus koskisi vain niitä henkilöitä, jotka ovat saaneet ansiopäivärahaa. Työnantajan omavastuumaksua ei enää määrättäisi niissä tapauksissa, joissa henkilö saisi yleistukea ja täyttäisi työssäoloehdon.
- Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan peruspäivärahaan sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
- Työllisyysrahasto on arvioinut esitystä etenkin siitä näkökulmasta, miten henkilön siirtyminen peruspäivärahalta yleistuelle vaikuttaa omavastuumaksun määräämiseen. Työllisyysrahasto katsoo, että jos henkilö on saanut ensimmäisenä etuuspäivänä peruspäivärahaa ja siirtyy yleistuelle lain voimaan tullessa ennen pääteiän täyttämistä, ei omavastuumaksua määrätä. Näissä tapauksissa sovelletaan siirtymäsäännöksen perusteella voimassa olevaa lakia. Näillä henkilöillä työttömyyspäivärahan maksaminen ei jatku pääteikään asti, koska he eivät enää saa peruspäivärahaa pääteiässä vaan yleistukea.
- Näin ollen Työllisyysrahasto rahasto tulkitsee asiaa niin, että omavastuumaksu työttömyyspäivärahamenosta henkilön saadessa peruspäivärahaa tulee määrättäväksi vain niissä tilanteissa, joissa henkilö täyttää pääteiän voimassa olevan lain aikana ennen 1.5.2026. Omavastuumaksun työttömyyspäivärahatapaukset tulevat vireille Työllisyysrahastossa yleensä pian pääteiän täyttämisen jälkeen Kansaneläkelaitoksen ilmoituksen perusteella.

Kiitos!

www.tyollisyysrahasto.fi

 @tyollisyysrahasto

 @tyollisyysrhsto

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

